

MONOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMEK A POŠTOVNÍ HISTORIE

24.
DÍL

**Perfiny z území
Československa**

Vydal POFIS ve spolupráci
s Českou poštou, s.p., Poštovním muzeem
a Svazem českých filatelistů

MONOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMEK A POŠTOVNÍ HISTORIE

24. DÍL

Dopis firmy Heřmana Pollacka synové z obce Parník odeslaný spěšně a doporučeně do Německa.
Soukromá celinová obálka s přitištěnou známkou 10 h vydání 1908 je dofrankována známkami
20 a 35 h stejného vydání. Známka 35 h je opatřena perfinem H41 (H.P.S.).
Zásilka z roku 1915 byla několikrát cenzurována.

ZALOŽENO V ROCE 1950

Poděkování

Autoři děkují všem spolupracovníkům a spolupracujícím institucím, bez jejichž přispění by kniha vznikala obtížněji. Na jejím vzniku se významně podílel znalec František Beneš. Historické ukotvení popisované oblasti by se neobešlo bez knihovních podkladů z Poštovního muzea a odborných příspěvků zahraničních společností zabývajících se studiem perfinů.

Dík patří všem sběratelům, kteří se v minulosti i přítomnosti podíleli na studiu a katalogizaci perfinů z území Československa a významně tak přispěli svými poznatky ke vzniku této publikace. Ta navazuje i na předchozí vydání katalogů perfinů z tohoto území. K nejvýznamnějším patří: Vladislav Beneš, Václav Fejtek, Dušan Franc, Vladimír Havel, Josef Chudoba, Ladislav Janeček, Tichomír Kotek, Jiří Krňák, Jaroslav Kuběnka, Jan Marenčík, Vojtěch Maxa, Miroslav Peterka, Július Piša, Gerhard Sand, František Straka, Libor Stübiger, Zdeněk Štohanzl, Václav Tremčinský, Josef Zima a nelze opomenout ani řadu dalších, zde nejmenovaných sběratelů.

Při přípravě cizojazyčných verzí vybraných částí publikace pomohli Petr Gebauer a Jaroslava Münzbergerová (německý text), Lucie Harris, Richard Palaschak a Ludvík Svoboda z americké Society for Czechoslovak Philately (anglický text).

V neposlední řadě oba autoři děkují svým manželkám za trpělivost, kterou shovívavě projevovaly po léta, v nichž byla kniha připravována.

Monografie československých a českých známek a poštovní historie,

24. díl – Perfiny z území Československa

Vladimír Münzberger – Oldřich Špreňar

Vydal: POFIS, spol. s r. o., Klimentská 6, 110 00 Praha 1, e-mail: stamps@stamps.cz,
ve spolupráci s Českou poštou, s. p., Poštovním muzeem a Sazem českých filatelistů

Vydání 1., Praha 2022

Grafická úprava a technická redakce: Vladimír Münzberger

Vyobrazení v knize pocházejí ze sbírek autorů, pokud není v konkrétních případech uvedeno jinak.

ISBN 978-80-86405-48-3

MONOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMEK A POŠTOVNÍ HISTORIE

24. DÍL

Perfiny z území Československa

Vladimír Münzberger – Oldřich Špreňar

Spolupracovali:

Vladimír Havel, Josef Chudoba a František Straka

Dopisnice firmy Josef Veselý s propagací francovky ALPA odeslaná doporučeně z Králova Pole do Prahy, vyplacená známkami emise Hradčany, všechny s perfinem A45 (ALPA).

Praha 2022

Vydal POFIS ve spolupráci s Českou poštou, s.p., Poštovním muzeem a SČF

Obsah

Úvodní část

1. Úvod	10
2. Proč vznikly perfiny	12
3. Historie perfinů z čs. území	14
3.1. Historický úvod	14
3.2. Předchůdci perfinů	14
3.3. Používání perfinů	17
4. Základní pojmy	20
4.1. Druhy perfinů	20
4.2. Perfinovací strojky	21
4.3. Použití kombinovaných strojků (Poko) na čs. území	23
4.4. Postupné změny perfinovacích strojků	25
4.5. Celistvosti a doklady s perfiny	25
4.6. Umístění a polohy perfinů	27
5. Sbírání perfinů	29
5.1. Jaké materiály s perfiny je možné sbírat?	29
5.2. Způsoby sbírání perfinů	30
5.3. Obecné poznámky ke sbírání	32
6. Přístup ke katalogizaci perfinů	33
6.1. Porovnání s katalogem z roku 1987	33
6.2. Provázanost perfinů z čs. území a ciziny	34
6.3. Dírkování a perfiny nezařazené do katalogu	36
7. Popis katalogového záznamu perfinu - česky	39
- německy	44
- anglicky	52
8. Oceňování perfinů	58
8.1. Oceňování známek s perfiny	58
8.1.1. Rakouské známky krejcarové měny (Rk)	60
8.1.2. Rakouské známky vydání 1899 až 1918 (R)	60
8.1.3. Uherské známky krejcarové měny (Uk)	61
8.1.4. Uherské známky vydání 1900 až 1918 (U)	62
8.1.5. Známky ČSR I 1918-38/9 (Č)	63
8.1.6. Polské známky s perfiny použité v oblasti Těšínska 1919-20 (Pl)	65
8.1.7. Německé známky použité na území Sudet 1938-45 (N)	65
8.1.8. Maďarské známky použité na území připojeném k Maďarsku 1938-45 (M)	66
8.1.9. Známky Slovenska 1939-45 (S)	67
8.1.10. Známky protektorátu Čechy a Morava 1939-45 (P)	67
8.1.11. Známky ČSR II 1945-79 (Čs)	68
8.2. Oceňování celistvostí s perfiny	70
8.2.1. Oceňování listovních zásilek s perfinovanými známkami	73
8.2.2. Oceňování perfinovaných celin a balíkových průvodek	78
8.2.3. Oceňování balíkových průvodek s perfinovanými známkami	79
8.3. Oceňování perfinovaných kolků a listin	82
9. Měření a rozlišování podobných perfinů	84
10. Padélky související s perfiny	86

Katalogová část

Perfiny začínající písmenem:

A	90	O	226
B	108	P	230
C	122	R	236
Č	129	Ř	243
D	131	S	244
E	134	Š	256
F	144	T	257
G	158	U	260
H	166	V	262
I	174	W	268
J	176	Y	275
K	196	Z	276
L	206	Ž	278
M	212	Nr.	278
N	222	Var.	279

Přílohy

1 - Zařazení perfinů v katalogové části	284
2 - Přehledy perfinů podle období	288
3 - Perfiny se vztahem k Německu	289
4 - Perfiny na známkách s přetiskem PČ 1919	292
5 - Perfiny na známkách emise 1918/20 Hradčany	292
6 - Perfiny z kombinovaných strojků (Poko)	292
7 - Multiperfiny	293
8 - Perfiny na kolcích	293
9 - Perfiny na nouzových platidlech	293
10 - Perfinované dopisnice a formuláře	294
11 - Přehled perfinů podle míst používání	295
12 - Přehled perfinů podle oborů a činností	300
13 - Klubové perfiny	302
Přehled použité literatury	303

Bibliografie perfinů z území Československa

- je zveřejněna na www.filatelie.cz, www.perfin.cz, www.informace-scf.cz

Inhalt

Einführungsteil

1. Einleitung	10
2. Warum sind die Firmenlochungen entstanden	12
3. Geschichte der Firmenlochungen aus dem Gebiet der Tschechoslowakei	14
3.1. Historische Einführung	14
3.2. Vorläufer von Firmenlochungen	14
3.3. Verwendung von Firmenlochungen	17
4. Grundbegriffe	20
4.1. Arten der Firmenlochungen	20
4.2. Lochungsgeräte	21
4.3. Verwendung von Kombigeräten (Poko) auf dem Gebiet der Tschechoslowakei ..	23
4.4. Zeitliche Änderungen der Lochungsgeräte	25
4.5. Belege mit Firmenlochungen	25
4.6. Platzierung und Stellung der Firmenlochungen	27
5. Das Sammeln von Firmenlochungen	29
5.1. Welche Arten von Belegen mit Firmenlochungen können gesammelt werden? ..	29
5.2. Arten des Sammelns von Firmenlochungen	30
5.3. Allgemeine Bemerkungen zum Sammeln von Firmenlochungen	32
6. Einführung in die Katalogisierung von Firmenlochungen	33
6.1. Vergleich mit dem Katalog von 1987	33
6.2. Zusammenhänge zwischen Firmenlochungen aus dem Gebiet der Tschechoslowakei mit ausländischen Firmenlochungen	34
6.3. Im Katalog nicht enthaltene Lochungen und Firmenlochungen	36
7. Beschreibung des Katalogeintrags einer Firmenlochung - tschechisch	39
- deutsch	44
- englisch	52
8. Bewertung von Firmenlochungen	58
8.1. Bewertung von Briefmarken mit Firmenlochungen	58
8.1.1. Österreichische Briefmarken der Kreuzer-Währung (Rk)	60
8.1.2. Österreichische Briefmarken der Ausgaben 1899-1918 (R)	60
8.1.3. Ungarische Briefmarken der Kreuzer-Währung (Uk)	61
8.1.4. Ungarische Briefmarken der Ausgaben 1900-1918 (U)	62
8.1.5. Briefmarken der Tschechoslowakei 1918-38/9 (Č)	63
8.1.6. Im Olsagebiet verwendete polnische Briefmarken 1919-20 (Pl)	65
8.1.7. Im Sudetenland verwendete deutsche Briefmarken 1938-45 (N)	65
8.1.8. Auf dem zu Ungarn angeschlossenen Gebiet verwendete ungarische Briefmarken 1938-45 (M)	66
8.1.9. Briefmarken des Slowakischen Staates 1939-45 (S)	67
8.1.10. Briefmarken des Protektorats Böhmen und Mähren 1939-45 (P)	67
8.1.11. Briefmarken der Tschechoslowakei 1945-79 (Čs)	68
8.2. Bewertung von philatelistischen Belegen mit Firmenlochungen	70
8.2.1. Bewertung von Briefsendungen mit gelochten Briefmarken	73
8.2.2. Bewertung von Ganzsachen und Paketkarten mit Firmenlochung	78
8.2.3. Bewertung von Paketkarten mit gelochten Briefmarken	79
8.3. Bewertung von Stempelmarken und Urkunden mit Firmenlochungen	82
9. Messung und Unterscheidung von ähnlichen Firmenlochungen	84
10. Fälschungen im Zusammenhang mit Firmenlochungen	86

Katalogteil

Firmenlochungen die mit Buchstabe beginnen:

A	90	O	226
B	108	P	230
C	122	R	236
Č	129	Ř	243
D	131	S	244
E	134	Š	256
F	144	T	257
G	158	U	260
H	168	V	262
I	174	W	268
J	176	Y	275
K	196	Z	276
L	206	Ž	278
M	212	Nr.	278
N	222	Var.	279

Anlagen

1 – Einordnung der Firmenlochungen im Katalogteil	284
2 – Übersichten der Firmenlochungen nach Zeitabschnitten	288
3 – Mit Deutschland zusammenhängende Firmenlochungen	289
4 – Firmenlochungen auf Briefmarken mit Überdruck „PČ 1919“	292
5 – Firmenlochungen auf Hradchin-Briefmarken Ausgabe 1918/20	292
6 – Firmenlochungen aus Kombigeräten (Poko)	292
7 – Multiperfins (durch Mehrfachstanzung erzeugte Firmenlochungen)	293
8 – Firmenlochungen auf Stempelmarken	293
9 – Firmenlochungen auf Notgutscheinen	293
10 – Postkarten und Formulare mit Firmenlochungen	294
11 – Übersicht der Firmenlochungen nach den Verwendungsorten	295
12 – Übersicht der Firmenlochungen nach Fachbereichen	300
13 – Vereins-Firmenlochungen	302
Übersicht der verwendeten Literatur	303

Bibliographie von Firmenlochungen aus Gebiet Tschechoslowakei

- veröffentlicht auf den Websiten www.filatelie.cz, www.perfin.cz, www.informace-scf.cz

Contents

Introductory part

1. Introduction	10
2. Why perfins came up?	12
3. History of perfins on Czechoslovak territory	14
3.1. Historical introduction	14
3.2. Perfin's forerunners	14
3.3. Use of perfins	17
4. Basic terms	20
4.1. Kinds of perfins	20
4.2. Perfin machines	21
4.3. Multi-function machines (Poko) used in the Czechoslovak territory	23
4.4. Gradual changes to perfin machines	25
4.5. Entires and documents with perfins	25
4.6. Perfin placement and positioning	27
5. The collecting of perfins	29
5.1. What kinds of materials with perfins can you collect?	29
5.2. The ways to collect perfins	30
5.3. General comments on collecting	32
6. Approach to cataloging perfins	33
6.1. Comparison with the 1987 catalog	33
6.2. Interconnection of perfins used both on the Czechoslovak territory and in foreign countries	34
6.3. Punches and perfins not placed into the catalog	36
7. The description of the catalog's perfin entries - in Czech	39
- in German	44
- in English	52
8. Valuation of perfins	58
8.1. Valuation of stamps with perfins	58
8.1.1. Austrian kreuzer currency stamps (Rk)	60
8.1.2. Austrian stamps issues 1899 till 1918 (R)	60
8.1.3. Hungarian kreuzer currency stamps (Uk)	61
8.1.4. Hungarian stamps issues 1900 till 1918 (U)	62
8.1.5. Czechoslovak stamps 1918-38/9 (Č)	63
8.1.6. Polish stamps used in the Těšín (Teschen) region 1919-20 (Pl)	65
8.1.7. German stamps used in the Sudetenland 1938-45 (N)	65
8.1.8. Hungarian stamps used in the territory annexed to Hungary 1938-45 (M)	66
8.1.9. Stamps of Slovakia 1939-45 (S)	67
8.1.10. Stamps of Protectorate Bohemia and Moravia 1945-45 (P)	67
8.1.11. Czechoslovak stamps 1945-79 (Čs)	68
8.2. Valuation of entires with perfins	70
8.2.1. Valuation of letter shipments with perfinned stamps	73
8.2.2. Valuation of stationery and parcel cards that are perfinned	78
8.2.3. Valuation of parcel cards with perfinned stamps	79
8.3. Valuation of perfinned revenue stamps and documents	82
9. The measurement and differentiation of similar perfins	84
10. Forgeries related to perfins	86

Catalog part

Perfins commencing with letter:

A	90	O	226
B	108	P	230
C	122	R	236
Č	129	Ř	243
D	131	S	244
E	134	Š	256
F	144	T	257
G	158	U	260
H	166	V	262
I	174	W	268
J	176	Y	275
K	196	Z	276
L	206	Ž	278
M	212	Nr.	278
N	222	Var.	279

Appendices

1 – Placement of perfins in the catalog part	284
2 – Perfins overviews by time periods	288
3 – Perfins with relations to Germany	289
4 – Perfins on stamps with overprint “Pošta československá 1919”	292
5 – Perfins on Hradcany stamp issue 1918/20	292
6 – Perfins from the multi-function machines (Poko)	292
7 – List of multi-perfins	293
8 – Perfins on revenue stamps	293
9 – Perfins on emergency means of payment	293
10 – Perfinned postal stationery and parcel cards	294
11 – Perfins overview by places of use	295
12 – Perfins overview by business professions	300
13 – Club perfins	302
Overview of literature used	303

Bibliography of perfins from the territory of Czechoslovakia

- is published on the websites www.filatelie.cz, www.perfin.cz, www.informace-scf.cz